

JONG
LEREN

stichting
confessioneel
onderwijs

Flexibiliteit

JAAARVERSLAG 2020

Flexibiliteit

Wat een bijzonder jaar was 2020. Door corona is een aantal activiteiten wat ondergesneeuwd, maar tegelijkertijd hebben we grote stappen gemaakt. Misschien niet allemaal op de manier waarop we dat gewend zijn. Maar wel zodanig dat we veel hebben bereikt. Dit heeft van ons allemaal enorm veel flexibiliteit gevraagd. En dat is goed terug te zien in het jaarverslag.

Onze strategie is gebaseerd op drie pijlers die idealiter mooi in balans zijn: werken, leven, leren. Het afgelopen jaar waren deze drie pijlers behoorlijk met elkaar verweven, ze liepen vaak door elkaar. Denk maar aan de ouders die hun kinderen hebben ondersteund bij de lessen en leerkrachten die vanuit huis onderwijs op afstand gaven. Onze dank gaat daarom uit naar al onze medewerkers die zich enorm creatief, collegiaal en flexibel hebben ingezet. Ook veel dank aan alle ouders en andere samenwerkingspartners waarvan veel flexibiliteit werd verwacht.

COLLEGE VAN BESTUUR: SYTSKE FEENSTRA, JOHN VAN VEEN

📄 Het bestuursverslag en de jaarrekening vindt u op: www.jl.nu/jaarverslag

“Het was voor onze **scheidend bestuurder Paul Bronstring** een grote verrassing toen hij de gemeentelijke erespeld uitgereikt kreeg door de loco-burgemeester van Haarlemmermeer, vanwege zijn grote bijdrage aan de verbetering en vernieuwing van het onderwijs. Tijdens een kleinschalige coronaproof receptie in september nam hij afscheid. Zijn collega's en relaties gaan hem erg missen en zijn hem dankbaar voor zijn positieve bijdrage aan het onderwijs in de regio. 'It takes a village to raise a child; every village deserves a Paul', aldus een lid van de Raad van Toezicht.”

Jong Leren zit stevig in elkaar

“2020 was een raar jaar. Maar wendbaar als de Raad van Toezicht is, hebben we zonder veel aanpassingen onze rol in de organisatie kunnen uitoefenen. Een aantal zaken hebben ook wij anders moeten doen. Want een van de belangrijke, verbindende activiteiten van de Raad van Toezicht viel weg. Een school fysiek bezoeken, sfeer proeven en vragen stellen heeft écht meerwaarde voor ons. Daar kan geen scherm tegenop. Tijdens de schoolbezoeken zagen we bijvoorbeeld de investeringen in digitale middelen en integratie in het onderwijs terug. Ze kwamen meer dan eens goed van pas het afgelopen jaar.

Tussen de beperkende maatregelen en leefregels door, werkt Jong Leren actief aan het opbouwen van robuuste scholen. Voorheen was dat soms reactief gericht op de continuïteit. Nu doen we dat meer proactief, omdat we zorgvuldig willen omgaan met het onderwijsaanbod op een bepaalde plaats en de gebouwen en middelen. In 2020 hebben we nadrukkelijk aandacht besteed aan fusie en de robuustheid van onze scholen. We kijken daarbij naar duurzame beschikbaarheid van het onderwijs, naar de verbinding met onze identiteit en naar de zorgvuldigheid, waarmee besluiten tot een fusie uitgewerkt worden.

De fusie tussen De Waterwolf en De Tweemaster in Vijfhuizen (nu De Vijfprong) is daarvan een voorbeeld. Je straalt daarmee ook iets uit naar de omgeving. En naar medewerkers. Kunnen zij zich nog vinden in de waarden van de stichting? Met een lerarentekort wil je voorkomen dat mensen weggaan. We zien dat schoolleiding en het CvB erin slagen mensen te binden en boeien. Dat geeft ons vertrouwen.

Vertrouwen ook dat goed onderwijs centraal staat. Krimp en het lerarentekort zijn aan de orde van de dag. In uitdagende tijden, moet je daarom een team soms iets extra's bieden. Dan is extra ondersteuning te verantwoorden, maar belangrijk blijft wat dat betekent voor de kwaliteit van het onderwijs. Breed kijken is de beste optie, want enkel geld leidt nooit tot duurzame verbetering. Jong Leren zit gelukkig stevig in elkaar. We zijn blij met de strategie van het CvB. Een grote kracht zien we bij de ondersteuning van directeuren onderling. Hoewel we de sfeer niet in real life konden proeven, weten we dat het goed zit. Wij zijn er dan ook van overtuigd dat uitdagingen, zoals eventuele onderwijsachterstanden door corona kundig worden aangepakt door alle schoolteams.

Waar van iedereen in 2020 een flexibele inzet werd verwacht, konden wij 'gewoon' ons werk blijven doen. De RvT bleef zichzelf: we hebben ruimte gegeven om samen te leren. Ik heb groot respect voor hoe de organisatie dat heeft opgepakt. We versterken elkaar in een onderwijsorganisatie die altijd in beweging is. In rare én gewone jaren.”

Namens de Raad van Toezicht, Joost Genuit

Corona crisisaanpak en bedrijfsvoering

In maart is in recordtijd besloten een corona crisisteam in het leven te roepen om alle informatie en kennis over de coronasituatie te stroomlijnen. In combinatie met een goed functionerend netwerk van ICT-ers konden wij in vrij korte tijd onderwijs op afstand realiseren op alle scholen. Op basis van richtlijnen, kwaliteitskaarten en eenduidige stuurinformatie hebben onze medewerkers voor alle leerlingen onderwijs op afstand en/of noodopvang kunnen verzorgen. In de verschillende fases van de pandemie zijn aanpassingen gedaan op basis van de landelijke maatregelen, voortschrijdend inzicht en gedeelde kennis door onze ICT'ers.

Op basis van nieuwe kennis, ervaringen en inzichten uit de lockdownperiode, heeft de werkgroep Anders organiseren haar taak opnieuw opgepakt. Met de geleerde lessen en actuele inzichten, zijn zij actief op zoek en in gesprek over organisatorische ingrepen om het lerarentekort te ondervangen.

Achter de schermen is een transitie naar het pakket AFAS gerealiseerd, waardoor de salaris- en financiële administratie geïntegreerd is in één systeem en in eigen beheer is.

“Vanwege het **robuuste scholenbeleid** dat we samen met andere schoolbesturen voeren, blijven onze scholen onderwijskundig sterk, met een eigentijds imago en ruim voldoende leerlingen.”

#investeerinonderwijs

Na de stakingen in 2019 is een mooie stap gezet in de vernieuwing en verbetering van de arbeidsvoorwaarden in het primair onderwijs.

Het bestuur van Jong Leren was daarom terughoudend in het faciliteren van stakers op 30 en 31 januari. Zeven scholen besloten (deels) dicht te gaan om te staken. Een aantal andere schoolteams heeft op eigen, creatieve manier aandacht gevraagd voor #investeerinonderwijs: 'hand'-tekeningen, ik-wil-een-leerkracht-voor-de-klas-tas, schaatsen met leerlingen vanwege 'Het onderwijs begeeft zich op glad ijs!', filmpjes, t-shirts en gastcolleges door VO-leerlingen.

“Wij hebben geen tijd om te **staken!** Leerlingen van de Antoniuschool K in Nieuw-Vennep staan met spandoeken op het schoolplein en roepen: “Wij zijn boos. Geen staking - wel actie.” En een kleuter van de Theresiaschool in Bloemendaal leeft mee met zijn juffen en gaf hen de centjes uit zijn eigen spaarpot.”

Fusies

Ondertussen zijn alle voorbereidingen getroffen voor fusies in Vijfhuizen en Nieuw-Vennep. De Tweemaster fuseerde per 1 augustus met OBS De Waterwolf (SOPOH) tot De Vijfmaster.

De Vennepse buurtscholen De Polderrakkers en de Antoniuschool Kalslagering fuseerden per diezelfde datum tot De LinQ.

“We gingen echt de ruimte in!” reageerden de leerlingen van groep 7 van De Tweemaster in Vijfhuizen. Na het behalen van hun astronauten-diploma, mochten zij door middel van virtual reality mee op ruimtereis in de Spacebuzz. Tijdens deze leerzame en spectaculaire ruimtereis maken de leerlingen kennis met **de kwetsbaarheid van onze aarde:** de luchtvervuiling, het kappen van de regenwouden, en de klimaatverandering.”

LEREN

DE NIEUWE MANIER VAN TOETSEN

Jeannette Kemp kijkt anders naar toetsen 5 voordelen van IEP

Anders kijken naar toetsen stond al vóór 2020 hoog op de agenda. Ook onder de IB'ers van Jong Leren kwam het regelmatig ter sprake. Cito werd te beperkt.

De St. Theresiaschool van Jeannette Kemp experimenteerde als eerste met IEP, de nieuwe manier van toetsen. Jeannette die ook lid is van de werkgroep Toetsen noemt vijf voordelen van het systeem. Vanaf 2022 zijn alle Jong Leren scholen over op IEP.

Kijken in plaats van vergelijken

“De score van een IEP-toets is ‘eerlijker’, omdat de prestaties van het kind zelf vergeleken worden, in plaats van de prestaties van kinderen onderling. Daarnaast zijn de analyses uitgebreider. Met Cito kon dat ook, maar het was veel werk. Dus deed je dat eigenlijk alleen als het heel nodig was. Een mooie aanvulling in IEP zijn de vragen in de categorie Hart en handen. We hebben vanuit Jong Leren echt gekeken naar wat het oplevert. Die brede kijk op het kind past bij onze visie.”

Werkdrukverlagend voor leerkrachten

“Hoewel een nieuw systeem altijd een intensieve inwerkperiode vraagt, is het op lange termijn zeker werkdrukverlagend. Nadat de kinderen de toets hebben gemaakt, ontvang je als leerkracht direct de uitslag. Fouten bij het nakijken zijn er niet meer bij. En van die uitgebreide analyse van het kind, heb je het hele jaar profijt. In mijn eigen team heb ik niemand hoeven overtuigen. Sommige collega's zagen op tegen het nieuwe, dat is logisch. Maar door anders te kijken, leer je nieuwe dingen en dat is heel waardevol.”

Kind kan de was doen

“De kinderen zijn enthousiast, omdat je de toets op de computer maakt. Dat vinden ze gewoon heel leuk. Je kunt de vragen ook voor laten lezen, handig voor kinderen met dyslexie. Toch moet je altijd alert blijven. Kinderen kunnen zomaar iets invullen. Als je dat constateert, moet je daarover in gesprek gaan met de leerling.”

Meer inzicht, meer eigenaarschap

“Dit nieuwe toetssysteem past goed bij ons streven naar meer eigenaarschap. Je kunt kinderen bijvoorbeeld de analyse laten zien en met hen bespreken aan welke vaardigheden ze nog moeten werken. De aandachtsgebieden komen duidelijk naar voren.”

Portfolio opbouwen

“Van elk kind kun je binnen IEP een talentenkaart downloaden. Het is een leuk overzicht voor ouders tijdens oudergesprekken. Vaak is het een bevestiging, soms komen er verrassende dingen uit. Wij gebruiken ze ook als voorblad voor het rapport, met een verhaaltje van de leerkracht. Een mooi uitgangspunt voor het portfolio dat je in een schooljaar opbouwt.”

Zijn er geen nadelen, Jeannette?

“We zagen dat groep 3-leerlingen onvoldoende digitale vaardigheden hadden om de toets digitaal te maken. Die hebben we dus alsnog op papier gedaan. Een andere puzzel is het goed organiseren van de twee toetsmomenten in een jaar. Met slechts twee pc's in elke klas, moet iedereen wel aan bod komen. Maar daar vinden we onze weg wel in.”

Wat hebben we in 2020 al bereikt?

Begin 2020 is de Strategische Beleidsagenda (SBA) gepresenteerd aan alle medewerkers via een videoboodschap. Ze ontvingen daarbij een notitieboek, met met de samenvatting van de SBA. Schoolteams hebben in hun schoolplannen vastgelegd op welke manier zij hieraan invulling geven.

WERKEN: bevlogen medewerkers door een professionele (leer)cultuur

Uitbouwen leercultuur: een werkgroep heeft het beleid Leren en Ontwikkelen geactualiseerd. Uitvoering ervan loopt vertraging op vanwege corona.

Werken aan leiderschap: directeuren ontwikkelen zich hier (samen) goed in.

Leeromgeving voor proactief kennis delen: clusters van directeuren overleggen en werken intensief samen.

Werken aan gedegen digitale vaardigheden bij medewerkers: door onderwijs op afstand zijn vaardigheden enorm uitgebreid.

Werken aan gemeenschapsvorming: tijdens de lockdownperiodes hebben directeuren en het bestuur extra veel aandacht besteed aan het welzijn van collega's. Behalve persoonlijke aandacht, ontvingen zij regelmatig een attentie op hun huisadres.

LEREN: actief lerende leerlingen door eigentijds onderwijs

Betekenisvol leren: het startschot met een studiereis naar Vancouver is helaas uitgesteld. Er zijn wel Leernetwerken gestart door leerkrachten en directeuren.

Integreren van digitale geletterdheid in het onderwijsaanbod: het landelijke project is afgerond met een Wikiwijs-omgeving App Noot Muis. Op zeven scholen zijn Digitale leiders gestart.

Nieuwe toetsaanpak vaststellen: breed gedragen beslissing om op alle scholen uiterlijk per 2022 met IEP te gaan werken.

Wetenschap & Techniek: na een pilot in 2019 is een menukaart W&T beschikbaar.

Onderwijs afgestemd op leerlingpopulatie: alle scholen hebben een leerlingenraad.

LEVEN: betrokken ouders, samenwerkingspartners en derden door Samen Werken

Ouderbetrokkenheid: intensieve communicatie met ouders over onderwijs op afstand om hen betrokken en gemotiveerd te houden en verwachtingen te managen.

Onderwijs anders organiseren: werkgroep Duurzaam organiseren is gestart en onderzoekt denkrichtingen. De groep gebruikt hierbij de leerpunten vanuit onderwijs op afstand.

Samenwerking kinderopvang: op veel scholen is - mede door corona - het contact met kinderopvangorganisaties geïntensiveerd.

Robuuste scholen: continu in gesprek hierover met scholen en schoolbesturen. Twee Nieuw-Vennepse en twee Vijfhuizenese buurscholen zijn gefuseerd.

Gesprekspartner zijn en blijven in (onderwijs)platforms: het college van bestuur zoekt actief afstemming in overlegstructuren - ook in coronatijd.

Werken aan sterk werkgeversprofiel: wekelijks aandacht via sociale media.

Werken aan een goede relatie met de pabo's: participeren in OPLIS met Hogeschool Leiden.

Verantwoord ondernemen: nieuw duurzaam inkoopbeleid vastgesteld en werkgroep 'Effectief omgaan met middelen' gestart.

[Lees meer op www.jl.nu/sba](http://www.jl.nu/sba).

DE GMR IN CORONATIJD

OUDERS EN LEERKRACHTEN LEREN VANUIT ELKAARS PERSPECTIEF KIJKEN

Joyce Draijer, leerkracht en GMR-secretaris

“Ik vond het een hectische,
maar bijzonder leerzame periode”

“Ik kijk terug op een heftig, maar bijzonder leerzaam jaar. De combinatie GMR-lid en leerkracht, snel schakelen en onderwijs op afstand was pittig. Om snel te kunnen schakelen, heeft de GMR al snel in de eerste lockdown een corona-werkgroep gemaakt van twee ouders en twee leerkrachten. Vlot doorpakken gaat gewoon niet als je steeds 16 mensen moet laten reageren. We merkten dat we als GMR in de eerste instantie pas laat in het beslisproces werden geïnformeerd. Dat is in de loop van het jaar aanzienlijk verbeterd. Tijdens de tweede lockdown werd sneller om input gevraagd. Het was nu halen én brengen. Heel prettig is dat. Ook de samenwerking tussen leerkrachten en ouders is geïntensiveerd. Op veel vlakken zijn mooie discussies gevoerd en hebben we van elkaar geleerd. Doordat de situatie iedereen persoonlijk treft, leer je vanuit elkaars perspectieven kijken. Soms is een oplossing voor jou als leerkracht heel logisch, maar besef je niet wat het voor ouders inhoudt. En andersom. Ik vind dat we goed naar elkaar hebben geluisterd en adviezen hebben neergelegd die voor iedereen goed waren. Gelukkig was het niet alleen corona wat de klok sloeg. We hebben ons ook gebogen over heldere communicatie naar ouders, een veilig werk- en leerklimaat en aandacht voor de werkdruk en belastbaarheid van leerkrachten.”

Interview

Ivar Fennema, ouder en GMR-lid

“Jong Leren had alles
snel op orde”

“Snel schakelen en je flexibel opstellen was het afgelopen jaar belangrijk. Dat ging als vanzelf, want je doet het ergens voor. We konden iets toevoegen aan het draaglijk maken van de situatie voor alle betrokkenen. Het is dan wel lastig als je nieuwe maatregelen eerder van de PO-raad hoort dan van het CvB. Of als het CvB het anders interpreteert. Ik weet nog dat we vragen kregen over regels die op het schoolplein anders waren dan erbuiten. Daarnaast had niet iedereen er begrip voor dat Jong Leren scholen op woensdag nog thuisonderwijs mochten bieden. Het was, ook voor ouders, een enerverende periode. Ik was ook opeens onderwijzer. Maar ik heb nu wel meer begrip voor de druk die op leerkrachten ligt. Dat is wel het voordeel van GMR-lid zijn. Je bekijkt de zaken van verschillende kanten. Het is voor ons wel lastig vinger aan de pols te houden, nu de fysieke contacten minimaal zijn. We moeten benaderbaar blijven. Maar als ik het zo om me heen hoorde, dan hadden we bij Jong Leren alles snel weer op orde. Zeker ten opzichte van andere scholen. Dat is volgens mij de kracht van de korte lijnen. Zonder stappen over te slaan, hebben we goede plannen neergelegd. En zijn we heel flexibel geweest in het aanpassen zodra dat nodig was. Zeker in de tweede lockdown hebben we geprofiteerd van de leerpunten uit de eerste periode.”

Onderwijskwaliteit

Bestuur en directeuren voeren systematisch gesprekken over schoolontwikkelingen en opbrengsten, op basis van audits, school-/jaarplannen en zelf-evaluaties. Onderwijsresultaten staan op scholenopdekaart.nl.

In 2020 hebben minder scholen een audit gedaan dan in 2019, omdat enkele geplande audits door corona niet konden doorgaan en verplaatst zijn naar 2021. Vier scholen hebben een Brede Audit gedaan, drie scholen een Ontwikkelaudit en twee scholen een ICT-audit. Een deel van de audits heeft online plaatsgevonden.

16 scholen hebben een digitaal themaonderzoek naar kwaliteitsverbetering en leerlingpopulatie van de inspectie gehad. Onze scholen konden hun zorgpunten goed benoemen en weten waar ze staan.

“Lezen, schrijven, rekenen, aardrijkskunde, ... kinderen leren heel veel op school. Tussendoor zorgen we voor beweging en spel. **Eigenlijk is zo'n ontruimings-oefening alles in een:** leren over veiligheid, bewegen, samenwerken en ook een beetje spel.”

Eigentijds onderwijs

Ondanks het feit dat de studiereis met thema 'Betekenisvol leren' werd uitgesteld, is in een special van het personeelsmagazine aandacht besteed aan bewegend leren. Veel scholen experimenteren hier mee.

Omdat 'anders kijken naar de ontwikkeling van kinderen' binnen onze organisatie breed leeft, is na een uitgebreide discussie en diverse pilots besloten om voortaan te gaan toetsen met de IEP-LVS.

Op het terrein van digitale geletterdheid zijn dit jaar flinke stappen gezet:

- Het landelijke App Noot Muis project, waaraan acht scholen hebben meegewerkt, is afgerond met een Wikiwijs-omgeving.
- Op zeven scholen zijn teams van Digitale leiders gestart.
- Op basis van een ICT-scan onder leerlingen is een lespakket ICT-basisvaardigheden samengesteld door het ICT-netwerk.
- Groepen 6-8 werken met Mediabegrip en groepen 1-5 met Digidoeners.

Mediawijsheid maakt vast onderdeel uit van van de lessen op alle scholen.

Voor de uitbreiding van de Day-a-Week school per 1 februari 2021 met een derde locatie in Aalsmeer zijn diverse voorbereidingen getroffen.

“Woorden opdrukken in de klas. Op het schoolplein in estafettevorm sommen oplossen. Letter schrijven in scheerschuim. Tafelsommen race. Woorden hinkelen. **Bewegend leren** is heel veelzijdig. Voordoen hoort er ook bij!”

Onderwijs in coronatijd

Tijdens de coronatijd hebben we geprofiteerd van alle ICT-investeringen van de afgelopen jaren. Het heeft ertoe geleid dat we, met succes, onderwijs op afstand hebben kunnen geven vanaf maart 2020. Wat in de kinderschoenen stond is in korte tijd een volwassen realiteit geworden. In die zin heeft Covid-19 dan ook een positieve bijdrage geleverd.

Om dit te kunnen realiseren, is een aantal investeringen naar voren gehaald, zoals de aanschaf van 200 leerling devices. Deze zijn deels zelf bekostigd door Jong Leren en deels via de landelijke organisatie SIVON beschikbaar gesteld.

22 van de 25 scholen hebben subsidie aangevraagd voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's, om eventuele opgelopen corona-achterstanden bij kwetsbare kinderen te verminderen.

“Vanaf deze week kunnen leerkrachten van groepen 6, 7 en 8 van onze 25 scholen op maat werken aan de **ICT-basisvaardigheden** van hun leerlingen. Het ICT-netwerk heeft namelijk een speciaal lespakket van 14 lessen ontwikkeld. Leerkrachten kunnen zelf bepalen welke lessen uit dit lespakket voor zijn/haar groep belangrijk zijn op basis van de uitkomsten van de ICT-scan die al deze leerlingen onlangs hebben gedaan.”

“Als je nu in quarantaine zit of ziek bent, kun je toch meedoen”

Felice, groep 8

“Tijdens thuisschool was ik best snel klaar met mijn schoolwerk en kon ik daarna wat leuks gaan doen. Dat vond ik wel het leukste aan die periode. Mijn schoolwerk deed ik op mijn eigen kamer. Zelfs de vergaderingen voor de leerlingenraad konden doorgaan via de Meet. Ook hebben we ouders en de MR naar hun ervaringen met het thuisonderwijs gevraagd. Op die manier konden we toch ons ‘werk’ doen. Het was gewoon even anders.”

Klaas, groep 7

“Ik heb in die periode eigenlijk niets gemist. Zodra ik klaar was met mijn schoolwerk ging ik buiten voetballen met mijn vrienden. En dat kon eerder dan anders, want ik was altijd snel klaar met mijn schoolwerk. Als ik iets niet snapte, kon ik altijd even via Google Classroom een vraag stellen. Papa en mama moesten me wel vaak uit bed halen om de dag te starten. Dat is toch anders dan dat je je klaar maakt om naar school te gaan. De online escaperoom die we met de hele klas hebben gedaan vond ik leuk. Het lukte ons binnen de tijd de oplossing te vinden.”

Phillipa, groep 6

“Ik heb nog een zusje van vier, dus je hebt thuis wel te maken met een gillende kleuter. Maar toch kon ik me afsluiten om mijn schoolwerk te maken. Het leuke was dat je snel klaar was en daarna iets anders kon gaan doen. Toch heb ik mijn klasgenoten wel gemist. De online bingo vond ik wel leuk. Wat we nog steeds doen zoals tijdens de lockdown? Eigenlijk niet zoveel. Maar als je in quarantaine zit of ziek bent, kun je nu via Google Classroom toch meedoen. Dat is wel anders dan daarvoor.”

Lauren, groep 5

“Het was fijn dat je na het maken van je schoolwerk al snel kon gaan chillen. Al miste ik het ook wel om met meer vriendinnen af te spreken. Elke week op vrijdag organiseerde onze meester iets leuks om 13.00 uur. Dan moesten we bijvoorbeeld zelf een bingokaart klaar hebben en speelden we een spelletje. Of hij had leuke raadsels die we moesten oplossen. Ik vind sowieso dat meester het online lesgeven snel heeft opgepakt. Thuis waren mijn zusje en ik het werken aan de keukentafel op een gegeven moment wel zat. Toen hebben we een andere plek in huis gemaakt, waar we aan school konden werken.”

Leerplein

Tot dit jaar bood het projectplan LIDO (Leren In De Organisatie) een basis voor een lerende cultuur en ontwikkeling binnen onze organisatie. Het onderdeel Scholingsplein functioneert naar wens. Het onderdeel Netwerken kan nog meer uit de verf komen. Daarom is besloten het beleid te actualiseren en LIDO om te vormen tot Leerplein. Leerplein staat voor (non-) formele en informele vormen van 'samen leren' ter versterking van een professionele (leer)cultuur. Vanwege de impact van corona hebben we deze nieuwe manier van leren nog niet gelanceerd, wel voorbereid.

Leernetwerken

In 2020 zijn drie tussenschoolse leernetwerken afgerond: Toetsen, Groep 3 rekenen en Onderwijs-assistenten. De overige netwerken zijn vanwege corona beperkt actief geweest.

“Wij zijn enorm blij met onze **ICT-coördinatoren** die de schoolteams ondersteunen en inspireren bij de ontwikkeling van online onderwijs op afstand. 26 scholen in ‘no time’ hiervoor in actie gebracht. Wat een mooi team en wat een energie!”

Scholingsplein

Het aanbod van cursussen, trainingen en workshops is samengesteld op basis van vraag van medewerkers, in combinatie met de kerndoelen vanuit de SBA. Alle medewerkers kunnen zich online inschrijven via www.jl.nu/scholingsplein voor bijvoorbeeld: Bewegend leren, nascholing Leescoördinator, Trein van boos naar middel, Human Dynamics, actieve werkvormen Engels, Teach like a Champion, Met sprongen vooruit, Positief beïnvloeden gedrag, Formatieve assessment.

De meeste trainingen zijn doorgedaan, eerst fysiek, later online. Ongeveer een kwart van de trainingen is doorgeschoven naar een latere datum of geannuleerd. Het aantal deelnemers was lager dan normaal: 160 in plaats van rond de 300 collega's. Daarnaast is veel samen ontwikkeld en geleerd, met name rondom onderwijs op afstand.

Directeuren en leiderschap

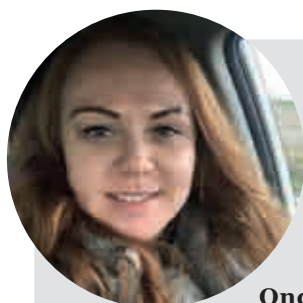
In 2020 zijn drie medewerkers gestart als directeur in opleiding en volgt een vierde het tweede jaar. Deze vier hebben inmiddels allen een vacature op een school ingevuld.

Een groep van 7 directeuren is in 2020 gestart met de training 'Werkdruk de Baas'. Ook wordt een aantal directeuren gecoacht door een ervaren schoolleider/trainer/mentor.

9 ICT'ers op **studiereis** in Londen: “Op de BETT zagen we hoe je meer kan bewegen met ICT en welke eindeloze leermogelijkheden de Google applicaties bieden. Op de bezochte scholen zagen we inspirerende voorbeelden van Digitale leiders.”

“Op donderdagmiddag wordt een **informatieve Meet** georganiseerd voor alle medewerkers. Tijdens deze Meet wordt de basis uitgelegd betreffende het COOL portaal, Google Meet, Google Classroom en Basispoort en is er tijd voor vragen. Je bent donderdag van harte welkom!”

ICT

ONDERWIJS OP AFSTAND,
HOE DAN?

6 vragen aan ICT-coördinator Jitske de Lange

“We hadden een voorsprong, daar ben ik best een beetje trots op”

Onderwijs op afstand, hoe dan? Dat was het vraagstuk waar ICT-coördinatoren van Jong Leren al voor de lockdown mee worstelden. “Want we zagen het natuurlijk wel een beetje aankomen.” Jitske de Lange vertelt hoe de samenwerking in het ICT-netwerk in korte tijd versterkte en wat haar het meest heeft verrast in 2020.

“Wat is je het meest bijgebleven uit 2020?”

“Het is sowieso een jaar dat in ons geheugen gegrift blijft, denk ik. De werkdruk, het schakelen, het continu ‘aan’ staan, kenmerkt het jaar 2020. Maar er zijn ook veel leuke dingen ontstaan. Dan denk ik aan de sprongen die de kinderen én de leerkrachten hebben gemaakt op ICT-vlak. Waar sommige collega’s in eerste instantie niets wilden weten van uitlegvideo’s – dat lukt me nooit! – zetten ze het nu nog steeds succesvol in.”

Wat heeft je verrast?

“Je kunt een calamiteitenplan maken, maar hoe en wat precies de nieuwe situatie zou worden, kon niemand zeggen. Gelukkig kunnen we bouwen op het ICT-netwerk. Iedereen was bereid een stapje extra te zetten. We hebben knopen doorgesneden en snel geschakeld. Van het bestuur kregen we volop ruimte om daarin onze weg te vinden. Ik was vooral blij verrast door de snelheid waarmee we dingen hebben kunnen realiseren. Als team zijn we echt gegroeid.”

Zijn jullie nog struikelblokken tegengekomen?

“Regelmatig kwamen we devices te kort. En we hoorden dat niet iedereen thuis een fijne werkplek kon realiseren. Daar hebben wij natuurlijk geen invloed op, maar we konden wel meedenken. Collega’s gingen op school werken met de deur dicht. De bereikbaarheid naar ouders toe was af en toe ook een uitdaging. In het begin was die minimaal, later is die wat meer uitgebreid.”

Welke succesnummers zijn blijvend?

“Een van de dingen die al snel goed werkte, bleek Google Classroom. Dat we daar al mee werkten, zorgde voor een grote voorsprong op andere scholen. Dat maakt me wel een beetje extra trots. We hebben geleerd hoe flexibel onze collega’s zijn. En dat instructiefilmpjes voor leerkrachten beter werken dan een handleiding. Dat is een leerpunt waar we ook in de toekomst iets mee kunnen.”

Voor welke uitdaging staan jullie nu?

“In de tweede lockdown konden we al terugvallen op ervaringen uit de eerste periode. We gaan nu de verdieping zoeken. Wat kunnen we nog meer uit Google Meet halen? Doen we bepaalde dingen nog wel op papier, of alleen digitaal? Nu de kinderen een stuk vaardiger zijn, wordt volledig digitaal werken dan haalbaar? Vragen die ons de komende tijd bezig gaan houden.”

Wat heeft jullie geïnspireerd?

“We hebben allemaal gezien hoe creatief onze collega’s zijn. Ook digitaal hebben ze veel leuke dingen georganiseerd. Van bingo’s tot escaperooms. Dat is voor ons enorm inspirerend. ICT was altijd al aanwezig, maar heeft in 2020 een enorme vlucht genomen bij Jong Leren. Als ICT-coördinatoren kunnen we daar alleen maar heel blij van worden.”

Intensief contact

Jong Leren onderhoudt op regelmatige basis contact met alle gemeenten, samenwerkingsverbanden en schoolbesturen die actief zijn in de regio waar onze scholen gevestigd zijn. Het afgelopen jaar is het aantal contactmomenten - formeel en informeel - flink gestegen. Dit vanwege het belang dat de uitvoering van de coronamaatregelen effectief, efficiënt en eenduidig zou verlopen; richting scholen, maar ook richting ouders. Ook onze scholen hebben zeer regelmatig afstemming gezocht met hun eigen (kinderopvang)samenwerkingspartners.

Lerarentekort

In onze regio is de Taskforce Lerarentekort Haarlemmermeer actief, die zich met name richt op het opleiden van toekomstig personeel via de zij-instroom route. Daarnaast wordt ook via de regionale samenwerkingsverbanden vaker samengewerkt op dit terrein. Onder andere als het gaat om het verkrijgen van subsidies.

“Dubbel feest op basisschool De Graankorrel in Kudelstaart: vanaf deze week is de naam veranderd naar **Kindcentrum De Ruimte** en staat er een nieuw, gesponsord watertappunt. Bij KC De Ruimte komen onderwijs en opvang samen door de samenwerking met Solidoe.”

School en scheiding

Vanwege de impact die een scheiding kan hebben op een leerling - en vaak ook op het team - is Jong Leren een samenwerking aangegaan met Expertisebureau Kind-School-Scheiding. Hiermee zijn we beter in staat effectief om te gaan met problematische echtscheidingen.

Innovatieproject 10-14

Jong Leren heeft samen met HVX - een afdeling van het Herbert Vissers College, VO-school in Nieuw Vennep - de handen ineen geslagen en onderzoekt de oprichting en invulling van een 10-14 school. Beoogde startdatum is januari 2022. Een groep bovenbouwleerkrachten is als denktank betrokken, omdat deze ontwikkeling relevant is voor hun leerlingen en voor de leerkrachten zelf vanwege de ruimere onderwijsbevoegdheden.

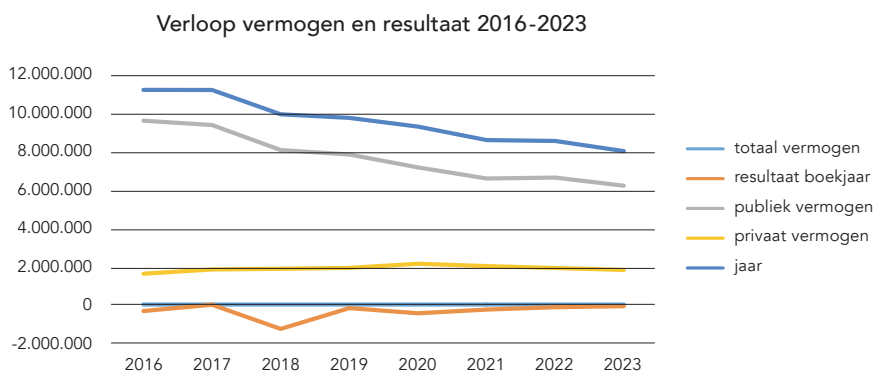
“Het **kerstcadeautje** voor onze collega's is dit jaar zo mooi verpakt door een aantal leerlingen van De Waterlelie, een school voor speciaal onderwijs. Deze leerlingen hebben speciaal voor onze 650 medewerkers, stagiaires en vrijwilligers een feestelijk kerst-tasje gemaakt.”

“Kindcentrum De Molenwerf in Heemstede start een **peuterkleutergroep**, speciaal voor peuters die nét een beetje meer uitdaging nodig hebben, of juist voor kleuters die graag wat langer willen spelen.”

Financiële positie

Al vele jaren heeft stichting Jong Leren een zeer gezonde financiële positie. Ook in 2020 is deze situatie gehandhaafd; onze financiële positie is ongeveer gelijk gebleven en zelfs iets verbeterd, ondanks de extra uitgaven die we vanwege de coronapandemie hebben moeten doen. Aan dit resultaat ligt een aantal factoren ten grondslag: het begrotingsbeleid, extra coronagelden, formatiebeleid en invoering AFAS en Capisci.

Begrotingsbeleid

De afgelopen jaren is het begrotingsbeleid zodanig opgezet dat onze onderwijs-reserves terug worden gebracht naar een aanvaardbaar niveau. Dit is enerzijds ingegeven op aanwijzing van het ministerie van Onderwijs en anderzijds om zo veel mogelijk te kunnen investeren in duurzaam onderwijs en eigentijdse onderwijsmethodes. De baten van de stichting bestaan voor 97% uit subsidies van de Rijksoverheid (bekostiging primair onderwijs) en de rest komt voort uit gemeentelijke of provinciale subsidies en overige baten als huurinkomsten en detachering.

Extra corona gelden

Het streven voor 2020 was een negatieve begroting te realiseren. Dat is gelukt, maar het resultaat was minder negatief dan vooraf ingeschat. Dit heeft onder meer te maken met de extra subsidies en ondersteuningsprogramma's die door de Rijksoverheid in het leven zijn geroepen om de door corona opgelopen achterstanden in te kunnen halen. Een deel van deze gelden zijn in 2020 al uitgekeerd en ook al deels ingezet voor extra onderwijs.

Formatiebeleid

In 2019 was door het CvB al gestuurd op het beperken van de overformatie op zowel school- als op stichtingsniveau. Deze aanpak heeft ook effecten gehad in 2020 en heeft geleid tot minder overformatie. Jong Leren heeft in 2020 minder fte's (379) in dienst dan in 2019 (404) met een vergelijkbaar aantal leerlingen.

Invoering van AFAS en Capisci

Met de invoering van AFAS, waardoor personele en materiële kosten in een financieel systeem geïntegreerd zijn, hebben directeuren en het CvB realtime inzicht in de financiële situatie gekregen met behulp van Capisci. Hierdoor kan men scherper, adequater en proactiever op de eigen financiën sturen.

Stap voor stap energieneutraal

Na onze scholen in Bloemendaal (Theresiaschool), Heemstede (De Ark), Nieuw-Vennep (Antoniuschool, De LinQ, 't Venne, Opmaat), Lisserbroek (De Reiger), Aalsmeer (IKC Triade) en Kudelstaart (De Ruimte), zijn ook in Vijfhuizen (De Vijfsprong) en in Overveen (Aloysiuschool) in 2020 zonnepanelen op het dak geïnstalleerd. In 2021 zijn Bommelstein (Nieuw-Vennep) en naar verwachting IKC De Paradijsvogel (Vogelenzang) aan de beurt. Bij de Theresiaschool, De Ark en De Reiger is afgelopen jaar gebleken dat de zonnepanelen voldoende capaciteit leveren om in hun eigen elektrabehoefte te voorzien.

Loden waterleidingen

Naar aanleiding van een oproep van de PO-Raad, zijn alle scholen gecontroleerd op de aanwezigheid van loden waterleidingen. Voor Jong Leren geldt dat de meeste scholen na 1960 zijn gebouwd en toen al voorzien zijn van koperen of kunststof waterleidingen. Een klein aantal scholen is van voor 1960. Deze scholen zijn onlangs op papier (onderhoud/beheersoverzichten) en ter plekke gecontroleerd. Hierbij is vastgesteld dat bij deze scholen in de loop van de afgelopen decennia tijdens renovaties en onderhoud alle loden leidingen al vervangen zijn.

Ventilatie

In oktober heeft de minister van Onderwijs de scholen opgeroepen de ventilatiesituatie te inventariseren vanwege het belang van frisse lucht om te kunnen werken en leren en om (vermeende) luchtweginfecties te voorkomen. Uit een inventarisatie is gebleken dat op scholen waar een mechanische ventilatievoorziening aanwezig is, goed wordt geventileerd. Op scholen waar deze voorziening niet aanwezig is, zijn voldoende ventilatieroosters, bovenramen en eventueel ook draai- of kiepramen aanwezig om voldoende frisse lucht kunnen krijgen. Op deze scholen hebben ouders het verzoek ontvangen een extra vest of trui mee te geven op koude dagen. Alle scholen beschikken over voldoende ventilatievoorzieningen die overeenkomen met het vigerende bouwbesluit.

Hart onder de riem

2020 was voor ons personeel een ongekend dynamisch jaar. Het is - ons inziens - niet overdreven te benoemen dat zij extreem flexibel zijn geweest. Mensen over de hele wereld hebben zich moeten aanpassen aan de coronasituatie, ook van onderwijsmedewerkers heeft het veel extra gevraagd. Iedere periode eiste een aangepaste manier van lesgeven aan leerlingen en tegelijkertijd het organiseren van noodopvang. Een dubbel gevoel blijft hierbij overheersen. Enerzijds de drive om leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden en anderzijds de zorgen over de eigen gezondheid en het welzijn van collega's. Jong Leren heeft ervoor gekozen veel extra aandacht aan collega's te besteden en hen regelmatig een hart onder de riem te steken. Op het terrein van beleidsontwikkeling en -implementatie is daardoor, veelal bewust, vertraging opgetreden.

“Jong Leren goes Jerusalema Challenge! Namens alle 25 scholen heeft een aantal leerlingen, (staf)medewerkers even de boel de boel gelaten en met veel plezier het wereldberoemde dansje (corona proof) opgevoerd voor de camera. Gewoon om elkaar en jezelf **een hart onder de riem** te steken. Een momentje van saamhorigheid. Want samen zorgen we er toch maar voor dat onze leerlingen 'gewoon' naar school kunnen!”

Enkele cijfers

- In 2020 is het ziekteverzuim gedaald naar 3,74% (2019: 5,41%). Reden hiervoor is daling van het langdurig verzuim. De inzet van de verzuimcoach wordt gewaardeerd.
- Per 1 september 2020 heeft Jong Leren 379,3 fte aan medewerkers, waarvan 75% onderwijzend personeel (2019: idem) en 16% onderwijsondersteunend personeel (2019: 15%).
- De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers is iets gedaald; in 2020 valt 1,5% meer in de groep 20-24 jaar.

Lerarentekort en opleiden

Het tekort aan leraren blijft een belangrijk issue. Het opleiden en binden van talenten aan onze organisatie via zij-instroom, flexibele deeltijd of verkorte deeltijd pabo, levert inmiddels een positiever en duurzamer effect op dan werven. Genoemde aanpak kan echter leiden tot overformatie, omdat ondersteunende vacatures schaars zijn. Vanuit de toegekende extra subsidies RAP en Extra handen in de klas kunnen we het komend jaar echter meer middelen vrijmaken voor zij-instroom en flexibele deeltijd.

In 2018 zijn we gestart met twee zij-instromers, in 2019 zijn daar negen bijgekomen. Vijf medewerkers daarvan zijn inmiddels bevoegd leerkracht, de laatste groep studeert (door corona vertraagd) af in mei 2021.

“Onze medewerkers doen fantastisch werk! Enorm betrokken en creatief verzorgen ze onderwijs op afstand voor 5.300 basisschool leerlingen. Dat verdient een virtueel **bloemetje**, ofwel een growing-paperkaart met veldboeketzaadjes.”

Uit onze vacature voor een 3e DWS-locatie: “De DWS-leerkracht staat ervoor open om samen met de talentvolle leerlingen op een plezierige en speelse wijze te ontdekken en te leren. Het lesmateriaal voor een DWS-groep staat niet vast en is dus vormbaar. Het is daarom belangrijk dat de DWS-leerkracht openstaat voor ideeën van de leerlingen.”

ZIJ-INSTROMEN EEN COMBINATIE VAN WERKEN EN LEREN

Zij-instromer Merel Kerslout

“Ik ben blij dat ik nu mijn eigen klas heb en vliegueren kan maken”

Merel Kerslout studeert deze zomer als zij-instromer af aan de pabo.

Inmiddels is ze al drie jaar werkzaam voor Jong Leren. Met haar studie pedagogiek als achtergrond leek een stap naar het onderwijs niet groot. “Niets bleek minder waar. Het is een volledig nieuw vak dat je je eigen moet maken. En de combinatie werken en leren is pittig. Daar moet je wel ruimte voor hebben.”

“Tijdens mijn opleiding hbo-pedagogiek liep ik in het derde jaar stage in het onderwijs. De koppeling tussen onderwijs en opvoeden sprak me aan. Een rol voor mezelf als leerkracht zag ik wel zitten, maar nóg vier jaar studeren niet. Iemand uit mijn netwerk was directeur op een Jong Leren school. Zij wilde met mij kijken wat er mogelijk was in het primair onderwijs.”

Verschillende scholen leren kennen

“Mijn studie startte in februari. Vanaf september kon ik alvast een dag in de week als onderwijsassistent aan de slag in de kleutergroep. Een mooie kans om van dichtbij mee te maken hoe het er in de klas aan toe gaat. Dat was leerzaam. Ik ben zelf verbaal ingesteld en in de kleutergroep komen veel prikkels op je af. Daar moet je voor gemaakt zijn. Voor mij was het eerste jaar een periode waarin ik vooral mezelf beter heb leren kennen. Het volgende schooljaar kon ik drie dagen in de week op een andere school van start. Daar maakte ik kennis met de Noordwijkse methode en bleek groep 5 beter bij mij te passen.”

Coaches van Jong Leren

“Begeleiding is maatwerk, heb ik ondervonden. De ene periode heb je behoefte aan zelfstandigheid, in een andere fase heb je vooral een spiegel nodig. Ik weet nu dat het belangrijk is je eigen ontwikkelingsbehoefte in kaart te brengen en daarover in gesprek te gaan met je begeleiders. Als zij-instromer heb je andere bagage dan een pabo-student. Dat vraagt aan beide kanten om afstemming. Ik was ook erg blij met de coaches binnen de stichting die af en toe even met je meedenken en meekijken in de klas. Want daar is binnen de school niet altijd genoeg tijd voor.”

“Leren proberen is mijn motto”

“Nu vind ik die zelfstandigheid heerlijk. Ik heb twee dagen mijn eigen klas en kan vliegueren maken. Mijn grootste aandachtspunt is het verweven van mijn pedagogische vaardigheden met mijn leerkrachtvaardigheden. Ik zou het liefst iedereen de hele dag zien en horen. Daarin moet ik een natuurlijke balans ontwikkelen. Maar het is genieten van de band die je opbouwt met zo’n groep kinderen. Ik vind het belangrijk dat ze zich goed en veilig voelen in de klas. Ik geloof niet in fouten, leren proberen is mijn motto. Actief meedoen is voor mij meer waard dan het geven van het goede antwoord. De basisschooltijd is vormend. En dat ik nu een rol mag spelen in die periode van veel kinderen, dat vind ik bijzonder.”

Flexibele oplossingen

“Er gaat toch niets boven een school vol leerlingen.” Aldus het team van **Bommelstein** in Nieuw-Vennep: “Wat zijn we trots op de kinderen, die hun werk zo goed doen! En de ouders die hen begeleiden.”

“Dit is mevrouw Geer, Corrie Geer. Ze is ingehuurd door **KC De Ruimte** om het werk van de leerlingen te corrigeren. Om 11 uur gaat ze op stap. En ja, hoor: mevrouw Corrie is de straten van Kudelstaart doorgefietst met haar verrekijker om het huiswerk na te kijken wat de leerlingen op de ramen hadden geplakt. Ze heeft gelukkig veel krullen en stickertjes kunnen uitdelen. 🍌”

“**Opmaat** in Nieuw-Vennep heeft er dit jaar voor gekozen met het hele team een kerstfilm op te nemen. In september zijn de voorbereidingen al gestart. Iedere medewerker heeft een rol en met alle groepen zijn verschillende kerstnummers opgenomen. Alle onderdelen zijn gemonteerd tot één film. Op die manier speelt elke groep mee in een eigen kerstproductie.”

Op **Bommelstein** in Nieuw-Venep vond het paasontbijt via Google Meet plaats. En alle hazen voor bij het paasontbijt zijn bij de kinderen thuis afgeleverd door de Bommelraad tijdens hun dagelijkse frisse-neus-halen. Het team van De Polderrackers vertelde via een filmpje op Google Meet het paasverhaal aan alle leerlingen (en hun ouders) thuis.

Het begon medio maart met een 'lang zal ze leven' filmpje van het team van de **Theresiaschool** in Bloemendaal voor eenjarige leerling. Maar al gauw ontstond een aparte intranet-pagina met inspirerende voorbeelden en praktische (ICT-)tips om onderwijs op afstand zo goed en interessant mogelijk in te vullen voor onze leerlingen.

IKC Triade in Aalsmeer opende het thema Media met het spel 'Wie zijn de Triade-vloggers?' De hele week ontvingen de kinderen elke dag een aanwijzing via verschillende mediakanalen. Ook waren in het gebouw of op het plein aanwijzingen te vinden, maar uiteraard was er ook nepnieuws. Het is de kinderen gelukt de echte vloggers te ontmaskeren! Na 8 themaweken sloten we af met een ouderwetse krant waaraan iedereen een bijdrage heeft geleverd."

Laat de vakantie maar beginnen! We hebben afscheid genomen van 26 groepen 8. Misschien niet zoals zij gewend waren of verwacht hadden, maar op iedere school is er toch een mooi feestje van gemaakt; musical via een livestream, optreden in een openluchttheater, 'uitgespandoekt', de school 'uitspringen' of een dagje VIP.

**Tot ziens allemaal;
succes op het VO!**

Wij geven
ruimte
-
Wij dagen uit
-
Wij leren
samen